

Isaia 1 – Chemarea la pocăință a unui popor rob fărădelegii

Primul capitol din Isaia pare a fi o inițiere în literatura profetică. Aici găsim dovedirea nelegiurii, pedeapsa care are scop chemarea la pocăință, îndurarea fără margini a lui Dumnezeu gata mereu să ierte, judecata urmată de rehabilitarea și vindecarea lui Israel. Primele 9 versete ne deschid în primul rând fereastra spre durerea inimii lui Dumnezeu. În v.2 sunt invocați martorii legământului deuteronomic: cerul și pământul. Deci înțelegem că așteptările Domnului de la Israel sunt legitime și sunt mult mai mari decât la popoarele dintre Neamuri. Israel este poporul răscumpărat de Domnul prin mari minuni, care a primit prin revelație Legea și Cortul și care a intrat de bunăvoie și nesilit de nimeni într-un legământ sfânt cu Domnul. Poporul a jurat credință Domnului, asemenea unei mirese mirelui ei. Dar Israel prin idolatrie și neascultare a încălcat acest legământ. Profetul ne invită să descoperim durerea legitimă din inima Domnului. Sunt folosite două metafore. Prima face referire la durerea unui părinte când copilul se răscoală împotriva lui, iar a doua la așteptarea legitimă a omului de a fi ascultat de animalele pe care le hrănește. Dumnezeul lui Israel nu este un Dumnezeu capricios, ci un Dumnezeu cu așteptări cât se poate de legitime. El nu a fost nici un părinte care și-a neglijat sau abuzat copilul, și nici asemenea unui stăpân care nu și-a hrănit animalele. El a fost părintele desăvârșit, și stăpânul vrednic de cinste. El a răscumpărat, hrănit, îngrijit, răbdător, vindecat, învățat pe Israel. Și ce a primit în schimb? Poporul:

- S-a răsculat împotriva Lui,
- Nu Îl cunoaște,
- L-a părăsit,
- L-a disprețuit,
- I-a întors spatele.

Una din problemele celui care persistă în păcat este că nu realizează de ce Dumnezeu este așa de supărat din pricina păcatelor lui. Și aceasta mai ales dacă el persistă și în religiozitate asemenea lui Israel. Israel putea spune: Eu mă închin Domnului, și nu îi hulesc Numele! De ce este supărat pe mine? Pentru noi neascultarea este de multe ori călcarea unei legi morale impersonale. Dar prin aceste metafore, Isaia ne învață că neascultarea este o ofensă îndreptată împotriva Domnului, este un act de trădare, de infidelitate, de revoltă. De jignire, de părăsire și disprețuire a Domnului. Când poporul Lui încalcă poruncile Sale, Dumnezeu se simte înșelat, urât, disprețuit, ofensat. Dacă în spatele poruncilor Îl vedem mereu pe Dătătorul lor, vom găsi motivația pentru a le împlini.

Răspunsul Domnului la neascultarea poporului este pedeapsa. Dar pedeapsa este și ea o unealtă a harului. Ea vine progresiv și este dată cu scopul recuperării: Ce pedepse noi să vă mai dea când voi vă răzvrățiți din ce în ce mai rău? – întreabă profetul. Inima Domnului este pentru recuperare, și nu pentru nimicire. Îndurarea din inima Sa depășește orice imaginație. Care soț înșelat de soția sa, în mod frecvent, cu nerușinare, în văzul tuturor, și cu mulți ibovnici, ar putea să manifeste îndurarea, îngăduința, răbdarea din inima Domnului, și să amâne așa de mult

scrierea cărții de despărțire? Care soț și-ar putea topi mânia și și-ar putea-o manifesta-o treptat și cu rolul recuperării? Cine ar fi gata să ierte totul și să dea efectiv o nouă șansă, să reia totul de la început? Și aceasta fără să minimalizeze actul de infidelitate, și fără să izvorască din lașitate, slăbiciune și lipsă de demnitate.

Deși Domnul pedepsește, dorința Lui este să vindece rana. De aceea, după descrierea rănilor lui Israel, din v.6, imediat, parcă cu un oftat prelung, sunt adăugate cuvintele: nestoarse, nelegate, nealinate cu untdelemn... Domnul face o rană pentru a o vindeca, nu pentru a distruge. Dar dacă omul nu vrea vindecarea, distrugerea este iminentă. Dar pedeapsa Domnului peste Israel nu a fost niciodată totală. Mereu a fost o rămășiță. Rămășița este o temă cheie în cartea Isaia, și este citată de Pavel în Romani. Iată că prima dată facem cunoștință cu ea în v.9: De nu ne-ar fi lăsat Domnul oștirilor o mică rămășiță, am fi ajuns ca Sodoma și ne-am fi asemănat cu Gomora.

În cartea Isaia, vom descoperi cum pe vremea lui Ezechia pedeapsa Domnului vine prin împăratul Asiriei care nimicește țara, dar mai rămâne o rămășiță la Ierusalim. Acea rămășiță se întoarce la Domnul, Ierusalimul este izbăvit, și poporul renaște. Rămășița prefigurează rămășița credincioasă a lui Israel de-a lungul istoriei, precum și rămășița de la sfârșitul istoriei care se va întoarce la Domnul. În Romani 9:27-29, Pavel face o incursiune spectaculoasă, doar în trei versete, prin cartea Isaia, și indică faptul că această rămășiță prefigurează acea minoritate din Israel care va primi pe Mesia. Vom detalia această paralelă, după ce vom aprofunda prima parte din cartea Isaia. Pe scurt: generația lui Ezechia care a respins mesajul Domnului prin Isaia, prefigurează generația care va respinge pe Mesia Însuși.

Iată care pare a fi structura capitolului 1:

- 1-4 Durerea din inima lui Dumnezeu față de neascultarea lui Israel
- 5-9 Pedepsirea lui Israel în nădejdea recuperării sale
- 10-15 Falsa religiozitate a poporului
- 16-20 Chemarea la pocăință
- 21-23 Degradarea Ierusalimului
- 24-27 Pedepsirea, curățirea și mântuirea Sionului
- 28-31 Pedepsirea celor răi și rușinea celor ce se încred în idoli și în om

Inima lui Dumnezeu este profund îndurerată de răzvrătirea lui Israel. Cu toate acestea Domnul nu Îl nimicește pe Israel dintr-o singură lovitură. El aduce pedeapsa în mod progresiv cu scopul recuperării lui Israel. Israel persistă în răzvrătire. Cu toate acestea, Domnul este gata să ierte TOTUL și să îi dea lui Israel o nouă șansă. Dar Israel rămâne încremenit în neascultarea sa. Ce anume îl ajută pe Israel să rămână împietrit în fața unei îndurări așa de mari a Domnului și în ciuda multelor pedepse din partea Domnului? Capitolul 1 ne prezintă mai mulți factori care îl țin pe Israel rob fărădelegii. Primul îl reprezintă falsa religiozitate. Deși Israel trăiește în păcat, el continuă să împlinească ritualurile de la Templu. Împlinirea acestor ritualuri îi creează iluzia că el împlinește voia Domnului și că este deci plăcut Domnului. În istoria lui Israel observăm

tendința permanentă a acestuia de a substitui ascultarea de Legea Domnului cu împlinirea unor ritualuri, și de a defini relația cu Domnul nu în termenii ascultării de Lege ci în termenii unor ceremonialuri. Israel a încercat mereu să se convingă pe sine că prin ritualurile de la Templu el Îl poate îmbuna pe Dumnezeu. Această autoamăgire este foarte puternică. Israel nu se pocăia pentru că cel mai adesea el se vedea bine în relația cu Domnul și se certa cu profeții Săi întrebându-i: cu ce am păcătuit împotriva Domnului?

În cap. 1 din Isaia Dumnezeu își prezintă dezgustul total față de aceste ritualuri moarte și fără acoperire. Ritualurile de la Templu trebuiau însoțite de o anumită atitudine și erau menite să îi ajute pe evrei să cunoască mai mult pe Domnul pentru a putea împlini Legea Sa. Și Legea Sa deși includea și o parte ceremonială, se definea în primul rând în sfera morală și în sfera relațiilor. Domnul le explică că aceste ritualuri nu îl impresionează deloc, ba mai mult sunt o scârbă înaintea Lui căci Domnul nu suportă să vadă nelegiuirea unită cu sărbătoarea. Dumnezeu aștepta de la cei ce veneau la Templul o pocăință sinceră urmată de o schimbare radicală a vieții. Relația cu Domnul se definește prin ascultarea de El. Acesta este elementul fundamental al relației cu Domnul. Nici măcar cererea de iertare sau pocăința nu definesc esența relației cu Domnul. Cererea de iertare și pocăința sunt elemente obligatorii fără de care ascultarea de Domnul nu este posibilă. Dar rodul așteptat de El nu este pocăința ci ascultarea de El și împlinirea poruncilor Lui: Încetați să mai faceți răul! Învățați-vă să faceți binele, căutați dreptatea, ocrotiți pe cel asuprit, faceți dreptate orfanului, apărați pe văduvă! Acest rod nu poate fi substituit de nimic. Metafora căsătoriei ne ajută să înțelegem cel mai bine de ce acest rod nu poate fi substituit nici cu ritualuri, și nici cu cererea de iertare. Ascultarea de Domnul înseamnă credincioșie față de El. fidelitate, iar neascultarea de El, necredincioșie, infidelitate. Dacă dominantă a vieții tale este ascultarea, aceasta înseamnă că ești credincios Domnului. Dacă neascultarea este dominantă aceasta înseamnă că tu curvești cu cel rău, iar Domnul se simte înșelat asemenea unui soț trădat de soția sa. Abundența expresiilor care pun în lumină dezgustul lui Dumnezeu față de ritualurile moarte ale lui Israel ne sugerează faptul că acesta era tare rătăcit, și tare cufundat în autoamăgire și în credința că prin aceste ritualuri el este plăcut Domnului. Fariseismul și falsa religiozitate produc o împietrire cumplită. În momentul în care alegi să nu mai fii onest și să compensezi trăirea în păcat cu ritualuri peste ritualuri, o mare de întuneric spiritual îți inundă ființa. De aceea Domnul insistă atât de mult pe dezgustul față de ritualurile lor:

- Ce-Mi trebuie jertfele voastre?
- Nu-Mi place...
- Cine vă cere astfel de lucruri?
- Nu mai aduceți daruri de mâncare...
- Mi-e scârbă de tămâie..
- Nu pot să văd....
- Urăsc lunile voastre...
- Mi-au ajuns o povară...
- Nu le mai pot suferi...

- N-ascult...

Un al doilea factor care îl ține pe Israel rob păcatului este reprezentat de conducătorii corupți ai acestuia. Liderii poporului se află la Ierusalim. Aceasta este descrisă ca o curvă a cărei mai mari sunt răzvrățiți și părtași cu hoții. Cărțile 1, 2 Împărați ne descoperă o legătură misterioasă între inima împăratului și inima poporului. De regulă, când inima împăratului se alipea de Domnul și inima poporului făcea la fel, iar când inima împăratului slujea idolilor, inima poporului făcea la fel. Liderii au impact. Ei sunt luați ca modele, ca repere și viața lor croiește cărări pentru popor.

Un alt factor este reprezentat de idoli. Aceștia sunt prezentați în cap. 1 prin terebinții din v.29. Idolul reprezintă un substitut fals al lui Dumnezeu care oferea nădejdi false și nu cerea o conduită morală din partea poporului. În toate culturile idolii cereau doar ritualuri dar niciodată trăirea în moralitate. Doar Yahwe cerea acest lucru și îl așeza deasupra ritualurilor. Idolii lăsau pe oameni să trăiască în plăcerea păcatului fără ca să îi condamne sau se îi amenințe cu judecata. Nu este de mirare că Israel iubea așa de mult idolii.

Ultimul factor semnalat în cap.1 este încrederea în om (vezi 1:31). Omul este vizibil. Dumnezeu nevăzut, Mereu este mai ușor să te încrezi în ceea ce vezi. Alianța cu Egiptul va fi un păcat acuzat cu vehemență de Isaia. Alianța cu Egiptul va fi făcută de Ezechia deoarece acesta va alege să se încreadă în om mai mult decât în Domnul. Când așteptăm izbăvirile din viața noastră mai mult de la oameni decât de la domnul, vom fi dispuși să facem compromisuri față de Domnul pentru a rămâne plăcuți oamenilor.

Deci factorii care întrețin neascultarea lui Israel ar fi:

- Falsa religiozitate
- Liderii corupți
- Alipirea de idoli
- Încrederea în om

Falsa religiozitate și liderii corupți îmi creează impresia că sunt bine. Dacă duc jertfe la templu și urmez modelul mai marilor mei, oare nu fac ce este bine? Alipirea de idoli și încrederea în om îmi creează nădejdi false cu privire la izbăvirea și binecuvântarea care o poate aduce doar Domnul. Primele două elemente învață pe cel păcătos: ești bine și Domnul este de partea ta! Ultimele două elemente completează învățătura astfel: Și chiar de nu ar fi de partea ta, oricum izbăvirea promisă de El va fi adusă de idoli și de oamenii puternici!

Mesajul profetului este unul complex. El vrea să îndepărteze negura din mintea împietrită a lui Israel. Nu este doar o simplă chemare la pocăință. Este dovedit păcatul și durerea pe care o aduce acesta în inima lui Dumnezeu. Este explicat faptul că necazurile prezente sunt o pedeapsă a Domnului spre recuperarea lor. Sunt deconspirați factorii care întrețin nebunia și răzvrătirea lui Israel, este anunțată și descrisă înfricoșătoarea pedeapsă, dar și minunata mântuire, și nu în ultimul rând este definită pocăința și întoarcerea la Domnul.

Observăm că în centrul mesajului profetului este Ierusalimul. Ierusalimul trebuia să fie locul închinării și al dreptății în Israel. El a ajuns locul ritualurilor moarte și al nedreptății. Profetul ne vorbește despre o decădere dar și despre o reînviere a Ierusalimului:

- Vai, cetatea aceea credincioasă, cum a ajuns o curvă! Era plină de judecată, dreptatea locuia în ea, și acum e plină de ucigași! (1.21)
- Voi face iarăși pe judecătorii tăi ca odinioară și pe sfetnicii tăi ca la început. După aceea vei fi numită cetatea neprihănită, cetatea credincioasă.

În mijlocul bătăliei spirituale este posibilă atât căderea cât și decăderea. Perioada la care face aluzie v.21 este probabil perioada lui David când se făcea dreptate în Israel. Reînvierea din v.26 anticipează diferitele treziri spirituale din Ierusalim și prefigurează probabil și reînvierea finală a lui Israel. Ezechia de exemplu realizează la începutul domniei sale o curățire spirituală în Iuda și Ierusalim. În perioada lui Ezechia s-a cunoscut atât o decădere cât și o reînviere a Ierusalimului. Prin alianța cu Egiptul, mai marii Ierusalimului s-au abătut de la Domnul, dar după primirea pedepsei rămășița s-a întors la Domnul, și Ierusalimul a revenit la calea ascultării de Domnul. Este interesant modul în care Isaia descrie trezirea Ierusalimului:

- Sionul va fi mântuit prin judecată, și cei ce se vor întoarce la Domnul vor fi mântuiți prin dreptate. (1:27)

Mântuirea nu poate avea loc fără pocăință. Doar cei ce se vor întoarce la Domnul vor beneficia de salvare. Deci profețiile care descriu mântuirea viitoare a Sionului anticipează pocăința acestuia. Mântuirea este realizată prin judecată și dreptate. De regulă noi ne gândim la o mântuire prin iertare și îndurare. Dar la ce se referă o mântuire prin judecată și dreptate? În primul rând, mântuirea celui păcătos nu poate sfida dreptatea și judecata lui Dumnezeu. Chiar minunatul verset al harului: de vor fi păcatele voastre cum e cârmăzul se vor face albe ca zăpada, de vor fi roșii ca purpura se vor face ca lâna! Este introdus de expresia: veniți totuși să **ne judecăm!** Mântuirea va fi tot timpul prin dreptate și judecată. În vechime dreptatea și judecata se înfăptuiau la Templu prin jertfirea animalului carea murea în locul celui păcătos, iar în Noul Testament au fost înfăptuite în mod desăvârșit prin judecarea lui Isus Hristos pe cruce în locul nostru. În acest sens ne vorbește Petru despre o credință căpătată prin dreptatea Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos (2 Petru1:2). O altă modalitate prin care poate fi interpretat v.27 vizează pedepsirea dușmanilor Ierusalimului. Sionul a fost mântuit în timpul lui Ezechia prin judecarea armatelor asiriene care au batjocorit pe Sfântul lui Israel. Dumnezeu a găsit cu cale că este DREPT să salveze pe cel ce se întoarce la El din mâna celui care batjocorește pe Domnul.